

چکیده

سمبل های هر تمدن و هر کشور در واقع نشانه هایی هستند که هر کس نگاهی به آنها بیاندازد حقیقت آن تمدن را در می یابد. یکی از راه های طراحی آرم، آنالیز کردن سمبل ها و آثار باستانی می باشد. آرم شرکت هواپیمایی هما و آرم دانشگاه تهران نمونه های موفق از آنالیز نقوش باستانی می باشند. اگر موفقیت نسبی آرم هایی با استفاده از نقشمایه های باستانی طراحی شده اند، رجوع به فرهنگ بومی باشد، استفاده نابجا از نقشمایه ها نتیجه ای معکوس به بار خواهد آورد و همچنین موجب استفاده از نمادهای غیر ایرانی در آرم خواهد شد و از جهت دیگر کاربرد بدون ضابطه نیز سبب می شود نقوشی که معرف فرهنگ ایران زمین است، تبدیل به عناصری تزئینی شود و به مرور زمان هویت خود را از دست بدهد. استفاده از این نقوش سبب آشنایی بیشتر جامعه با گذشته عظیم فرهنگی مان می شود. بنابراین نکته قابل توجه در طراحی آرم هایی که با آنالیز کردن (ساده کردن) سمبل های ایرانی طراحی می شوند اینست که باید موضوعی مرتبط با فرهنگ داشته باشند و عنصر ایرانیت در آنها وجود داشته باشد. لکن نمی توان برای هر موضوع نامربوطی به بهانه ارزش گذاری برای ایران از سمبل های باستانی استفاده نمود. این موضوع در تمام جهان مرسوم بوده و هست و هر کشوری از سمبل های خود در هنر و گرافیک استفاده می کند باید توجه داشت که ممکن است اشیاء باستانی بسیاری وجود داشته باشد که نتوانیم آنها را در رده سمبل های ایران باستان بحساب آوریم بنابراین آشنایی با نقشمایه های ایرانی امری ضروریست. به علت اهمیت این موضوع، در فصل اول به معرفی و تحلیل نقشمایه های ایران باستان به ویژه دوره ساسانی پرداخته شده است.

آنچه که در فصل دوم مورد بررسی قرار می گیرد شرح تاریخی و قدمت نشانه و شناخت ابعاد و انواع آرم می باشد. شناخت ابعاد و انواع نشانه و آرم یک رابطه درست و منطقی بین سفارش دهنده و طراح ایجاد می کند. زیرا نبودن اطلاعات درست و روشنگر، در هر دو طرف، ایجاد مشکلاتی در تفهیم خواست ها و نظریاتشان کرده و نا آشنایی به جوانب موضوع سبب می شود که اکثر طرحها بدون زیبایی لازم، تکراری و دارای کاربردی ناقص باشند. همچنین باعث ایجاد محدودیت در ابتکارات هنرمندان طراح و گمراهی دیدگاه سفارش دهند می گردد. در این فصل کوشش شده است اطلاعات لازم و مفیدی و در اختیار عمومی گذاشته شود تا حدود و مشخصات خواستها دقیق تر و منطقی تر گردد و انتخاب درست طرح امکان پذیر شود.

در فصل سوم نیز به بررسی موتیف و کاربرد آن در آرم پرداخته شده است و نمونه آرم های برگرفته از موتیف ایرانی معرفی شده اند. همچنین تعدادی آنالیز نقوش ساسانی و استفاده از آن در طراحی نشانه های تصویری توسط اینجانب ارائه شده است.